

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра внутрішньої медицини №1
Навчальний рік 2022-2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Внутрішня медицина»
(назва освітнього компоненту)

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти: очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 222 «Медицина»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Медицина»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Курс 6

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
внутрішньої медицини №1

Протокол від
“25” серпня 2022 року № 14

В.о. завідувача кафедри
доц. В.І. Молодан
(підпис) (ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем
терапевтичного профілю
(назва)

Протокол від
“25” серпня 2022 року №1

Голова
проф. П.Г. Кравчун
(підпис) (ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Молодан Володимир Ілліч, в.о. завідувача кафедри, доцент, к.мед.н
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

2. Панченко Галина Юріївна, доцент кафедри, доцент, к.мед.н.
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

андидат медичних наук, доцент **Молодан Володимир Ілліч**, спеціалізація терапія, кардіологія, функціональна медицина

Посилання на профайл викладача ORCID: 0000-0003-0932-1815

Google

Scholar:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=5rPceJwAAAAJ&hl=ru>

Корпоративна пошта викладача vi.molodan@knmu.edu.ua

доктор медичних наук, професор **Шалімова Анна Сергіївна**, спеціалізація терапія, сімейна медицина, кардіологія

Професійні інтереси: вивчення факторів ризику хронічних неінфекційних захворювань, генетичних маркерів виникнення і прогресування артеріальної гіпертензії, ожиріння і цукрового діабету. Посилання на профайл викладача:

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205328489>

<https://scholar.google.com/citations?user=WMXDaCkAAAAJ&hl=en>

<http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0034692>

Корпоративна пошта викладача: as.shalimova@knmu.edu.ua

доктор медичних наук, професор **Просоленко Костянтин Олександрович**, спеціалізація терапія, гастроентерологія

Наукові інтереси: вивчення факторів ризику хронічних неінфекційних захворювань; дослідження факторів, що впливають на виникнення і прогресування НАЖБП і артеріальної гіпертензії; розробка методів первинної і вторинної профілактики хронічних неінфекційних захворювань; розробка шляхів покращення діагностики та лікування кислотозалежних захворювань.

Посилання на профайл викладача: ORCID: 0000-0002-3160-6369

<https://publons.com/researcher/4342516/kostyantyn-prosolenko/>

<https://scholar.google.com/citations?user=3hiYbpMAAAAJ&hl=th>

<https://www.researchgate.net/profile/Kostyantyn-Prosolenko> <http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0018232Контакти>

Корпоративна пошта викладача: ko.prosolenko@knmu.edu.ua

кандидат медичних наук, доцент, **Панченко Галина Юріївна**, спеціалізація терапія, кардіологія

Посилання на профайл викладача: <https://orcid.org/0000-0002-0525-6254>

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=lOxcWtIAAAAJ&hl=uk>

Корпоративна пошта викладача <hy.panchenko@knmu.edu.ua>

кандидат медичних наук, доцент **Гопцій Олена Вікторівна**, спеціалізація терапія, кардіологія ORCID: 0000-0002-6642-9657
Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=gjjYdx>
Корпоративна пошта викладачаov.hoptsii@knmu.edu.ua

кандидат медичних наук, доцент кафедри **Еліна Юріївна Фролова-Романюк**, спеціалізація терапія, гастроентерологія
<https://orcid.org/0000-0003-0255-937X>
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=GsdgZbcAAAAJ&hl=uk>
Корпоративна пошта викладача: eu.frolova-romaniuk@knmu.edu.ua

кандидат медичних наук, асистент **Візір Марина Олександрівна**, спеціалізація терапія Посилання на про файл викладача
<https://orcid.org/0000-0003-3221-2641>
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57195272068>
<https://publons.com/researcher/3721240/maryna-vizir/>
https://scholar.google.com/citations?user=_S67RugAAAAJ&hl
<https://www.researchgate.net/profile/Maryna-Vizir>
<http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/1464265> Наукові інтереси:
Наукові інтереси зосереджені на вивченні патогенезу та лікуванні метаболічних порушень у хворих з артеріальною гіпертензією, коморбідною патологією.
Корпоративна пошта викладача: marina.vizir@gmail.com

кандидат медичних наук, асистент **Лапшина Катерина Аркадіївна**, спеціалізація терапія Посилання на про файл викладача
<https://orcid.org/0000-0002-1582-2803>
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=210321-003792>
<https://publons.com/researcher/4711172/kateryna-lapshyna/>
<https://scholar.google.com/citations?user=AobD868AAAAJ&hl=uk>
<https://www.researchgate.net/profile/Kateryna-Lapshyna>
<http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/1465339>
Корпоративна пошта викладача: ka.lapshyna@knmu.edu.ua

доктор філософії медичних наук, асистент **Александрова Тетяна Миколаївна**, спеціалізація терапія
ORCID:0000-0002-9279-3559
Google Scholar:
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=1svIIDQAAAAJ>
Корпоративна пошта викладача: tm.aleksandrova@knmu.edu.ua

Локація: аудиторія та навчальні кімнати кафедри внутрішньої медицини №1 на базі на базі ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України» (пр. Л. Малої 2а)

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця у відповідності до розкладу.

Контактний e-mail кафедри: kaf.nnipo.vnutryshnoiimed@knmu.edu.ua

Очні консультації: розклад та місце проведення за розкладом кафедри. Он-лайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем

Локація: аудиторія та навчальні кімнати кафедри внутрішньої медицини №1 на базі на базі ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України» (пр. Л. Малої 2а)

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця у відповідності до розкладу.

Вступ

Силабус вивчення навчальної дисципліни «Внутрішн медицина» складена відповідно до Освітньо-професійної програми “Медицина” та проекту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 222 “Медицина”.

1. Опис дисципліни

Курс 6

Конкретний семестр/навчальний рік XI-XII семестри

Навчальна дисципліна «Внутрішня медицина» для студентів 6 курсу передбачає вивчення студентами основ внутрішньої медицини з акцентом на надбання навичок збору анамнезу, фізикального обстеження, проведенні диференціальної діагностики, основних схем лікування та профілактики захворювань серцево-судинної системи, ревматології, гастроентерології, пульмонології та невідкладних станів в терапевтичній клініці.

Внутрішня медицина є однією з базових дисциплін в підготовці лікарів будь-якого профілю, вивчаючи закономірності та особливості патогенезу, клінічного перебігу захворювання внутрішніх органів з використанням міждисциплінарного підходу до їх лікування, а також процеси реабілітації після перенесених важких патологічних станів і основні шляхи та методи їх профілактики.

Пререквізити та кореквізити дисципліни

Пререквізити дисципліни «Внутрішня медицина»: анатомія людини, медична та біологічна фізика, патоморфологія, патофізіологія, пропедевтика внутрішньої медицини, фармакологія, клінічна фармакологія.

Кореквізити дисципліни «Внутрішня медицина»: хірургія, зокрема кардіохірургія, акушерство, офтальмологія, дерматологія, імунологія, соціальна медицина.

Сторінка дисципліни в системі Moodle - Кафедра внутрішньої медицини № 1

2. Метою вивчення навчальної дисципліни «Внутрішня медицина» для студентів 6 курсу є здобуття та поглиблення знань, вмінь, навичок та інших компетентностей з внутрішньої медицини, необхідних у професійній діяльності, які встановлені на основі освітньо-професійної програми.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Внутрішня медицина» для студентів 6 курсу є:

- навчання студента з формуванням навичок вирішення професійних завдань в відповідності з видами професійної діяльності (профілактичної, діагностичної, лікувальної, реабілітаційної);
- формування у студентів навичок спілкування з хворим, проведення повного обсягу діагностичних і лікувальних заходів відповідно до клінічних протоколів ведення хворих на госпітальному і амбулаторному етапах;
- розвиток у студентів навичок опитування і клінічного обстеження пацієнтів, інтерпретації результатів рутинних і спеціальних лабораторних та інструментальних методів дослідження органів і систем;

- формування у студентів навичок постановки, обґрунтування і формулювання діагнозу, складання плану обстеження пацієнтів, визначення тактики їх ведення;
- формування у студентів умінь проводити профілактику, лікування і реабілітацію пацієнта, призначати і безпосередньо здійснювати лікування пацієнтів в госпітальних і амбулаторних умовах;
- формування навичок оформлення історії хвороби і амбулаторної картки з викладенням у них всіх основних розділів, обґрунтування клінічного діагнозу, плану обстеження і лікування, визначення працездатності і показань до госпіталізації, ведення щоденників і оформлення етапних епікризів при роботі з терапевтичними хворими.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

інтегральна:

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

загальні:

1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії
3. Здатність до здійснення саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації
4. Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
5. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
10. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
11. Здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо

Прагнення до збереження навколишнього середовища

– *спеціальні (фахові, предметні):*

1. Здатність до встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання
2. Навички збирання інформації про пацієнта
3. Здатність до оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень
4. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань
5. Здатність до діагностування невідкладних станів
6. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів
7. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги
8. Навички надання екстреної медичної допомоги
9. Навички виконання медичних маніпуляцій
10. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань
11. Здатність до визначення лікувального харчування при лікуванні захворювань
12. Здатність до визначення тактики ведення фізіологічних пологів та післяпологового періоду

13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів
14. Здатність до планування профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб
15. Здатність до проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб
16. Здатність до визначення тактики ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду
17. Здатність до проведення експертизи працездатності
18. Здатність до ведення медичної документації
19. Здатність до обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації
20. Здатність до проведення заходів щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги
21. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення
22. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне)
23. Здатність до оцінки впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції
24. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я
25. Здатність до проведення заходів щодо забезпечення якості та безпеки медичної допомоги
26. Здатність до проведення заходів щодо підвищення ефективності використання ресурсів

Здатність до проведення маркетингу медичних послуг
. Результати навчання: формування у студентів

- здатності ефективно використовувати знання етіології, патогенезу, клінічної картини, особливостей перебігу та можливих ускладнень, сучасних методів клінічного, лабораторного, інструментального обстеження хворих та методів лікування і показання до їх застосування;

- здатності самостійно опановувати нові знання та оновлювати й інтегрувати набуті знання;

- здатності оцінювати роль нових підходів до діагностики і лікування в терапевтичній практиці.

Статус дисципліни – нормативна, **формат дисципліни**– змішаний (поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання на платформі Moodle, ZOOM, Google Meet.)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни денна форма навчання
Кількість кредитів – 11,5	галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна
Загальна кількість годин – 345	222 «Медицина»	Рік підготовки: 6-й
		Семестр: 11-12-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 210	Другий (магістерський) рівень	Практичні 210
		Самостійна робота - 135

самостійної роботи студента – 135		Вид контролю: диференційований залік
---	--	---

Практичні занятті

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Ведення хворого з артеріальною гіпертензією	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання;
2.	Курація хворого з гіпертензивним кризом	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
3.	Ведення хворого з хронічним (що повторюється) болем в грудній клітці	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
4.	Ведення хворого з болем в грудній клітці, що гостро виник	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;

			ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	індивідуальні завдання
5.	Курація хворого з гострим коронарним синдромом	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
6.	Тактика при зупинці кровообігу та дихання	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
7.	Ведення хворого з порушеннями серцевого ритму	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
8.	Ведення хворого з порушеннями провідності серця	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання

9.	Курація хворого з пароксизмальними порушеннями серцевого ритму	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
10.	Ведення хворого з набряковим синдромом	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
11.	Ведення хворого з задишкою. Тактика ведення хворого з коморбідною патологією в умовах пандемії COVID-19.	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
12.	Ведення хворого з легеневою гіпертензією	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
13.	Курація хворого з тромбоемболією легеневої артерії	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування;

			круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
14.	Ведення хворого з кардіомегалією	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
15.	Ведення хворого з шумом в серці	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
16.	Ведення хворого з хронічною серцевою недостатністю	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
17.	Курація хворого з гострою серцевою недостатністю	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання

			повноважень, кейс-метод	
18.	Ведення хворого з артеріальною гіпотензією та з короткочасною втратою свідомості (синкопе)	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
19.	Курція хворого з шоком	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
20.	Ведення хворого з болем у спині та кінцівках	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
21.	Ведення хворого з суглобовим синдромом	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
22.	Ведення хворого з лихоманкою	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне);

			презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
23.	Ведення хворого зі схудненням	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
24.	Ведення хворого з дисфагією, печією та диспепсією	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
25.	Ведення хворого з болем в животі	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
26.	Ведення хворого з діареєю	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;

			ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	індивідуальні завдання
27.	Ведення хворого з закрепамми	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
28.	Курація хворого з меленою та гематемезисом	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
29.	Ведення хворого з жовтяницею	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
30.	Ведення хворого з гепатомегалією та гепатолієнальним синдромом.	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
31.	Ведення хворого з портальною гіпертензією і асцитом	6	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація,	усне опитування (індивідуальне і

			демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
32.	Курація хворого з гострою печінковою енцефалопатією	6	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
33.	Курація хворого з комою	6	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
34.	Ведення хворого з легеневим інфільтратом	6	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
35.	Ведення хворого з хронічним кашлем та бронхообструктивним синдромом	6	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;

			моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	індивідуальні завдання
36.	Ведення хворого з ціанозом	6	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
37.	Ведення хворого з кровохарканням	6	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
38.	Ведення хворого з плевральним випотом	6	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
39.	Курація з гострою дихальною недостатністю	6	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання
40.	Захист «Протокол відповідей»	5		диф.залік

	Диференційований залік – (підготовка)	1		
		210		

Самостійна робота

№ заняття	Тема	Кількість годин		
1.	Підготовка до практичного заняття за темою №1 «Ведення хворого з артеріальною гіпертензією». - Удосконалення методики реєстрації та інтерпретації ЕКГ, вимірювання артеріального тиску та інтерпретації отриманих даних за темою. - Удосконалення трактування даних лабораторних методів дослідження (креатинін крові, швидкість клубочкової фільтрації, електроліти крові).	3	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
2.	Підготовка до практичного заняття за темою №2 «Курція хворого з гіпертензивним кризом». - Удосконалення методики вимірювання артеріального тиску та інтерпретації отриманих даних.	3	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
3.	Підготовка до практичного заняття за темою №3 «Ведення хворого з хронічним (що повторюється) болем в грудній клітці». - Удосконалення інтерпретації ЕКГ і	3	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація,	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;

	<p>результатів тесту з дозованим фізичним навантаженням за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування результатів лабораторних методів обстеження (ліпідний спектр крові).</p>		<p>відеофільми, дискусія</p>	
4.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №4 «Ведення хворого з болем в грудній клітці, що гостро виник».</p> <p>- Удосконалення інтерпретації ЕКГ за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування результатів лабораторних методів обстеження (біохімічні маркери некрозу міокарда, коагулограма, Д-димер).</p>	3,5	<p>розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія</p>	<p>усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;</p>
5.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №5 «Курація хворого з гострим коронарним синдромом».</p> <p>- Удосконалення методики реєстрації та інтерпретації ЕКГ за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування даних лабораторних методів дослідження (біохімічних маркерів некрозу міокарда).</p>	3,5	<p>розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія</p>	<p>усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;</p>
6.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №6 «Тактика при зупинці кровообігу та дихання».</p> <p>- Удосконалення алгоритму проведення ШВЛ та непрямого масажу серця при зупинці кровообігу та дихання.</p>	3,5	<p>розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія</p>	<p>усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;</p>

7.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №7 «Ведення хворого з порушенням ритму серця».</p> <ul style="list-style-type: none"> - Удосконалення інтерпретації ЕКГ при порушеннях ритму серця за темою. - Удосконалення інтерпретації даних лабораторних методів дослідження (коагулограма). 	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
8.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №8 «Ведення хворого з порушенням провідності серця».</p> <ul style="list-style-type: none"> - Удосконалення інтерпретації ЕКГ при порушеннях провідності серця за темою. 	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
9.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №9 «Курація хворого з пароксизмальними порушеннями серцевого ритму».</p> <ul style="list-style-type: none"> - Удосконалення методики інтерпретації ЕКГ за темою. - Удосконалення трактування даних коагулограми. 	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
10.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №10 «Ведення хворого з набряковим синдромом».</p> <ul style="list-style-type: none"> - Удосконалення інтерпретації даних доплерокардіографії за темою. - Удосконалення інтерпретації даних лабораторних методів дослідження (загальний білірубін та його фракції, загальний білок та його фракції, трансамінази крові, креатинін, швидкість клубочкової фільтрації). 	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;

11.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №11 «Ведення хворого з задишкою. Тактика ведення хворого з коморбідною патологією в умовах пандемії COVID-19».</p> <p>- Удосконалення інтерпретації даних доплерехокардіографії за темою.</p> <p>- Удосконалення інтерпретації даних КТ за темою.</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
12.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №12 «Ведення хворого з легеневою гіпертензією».</p> <p>- Удосконалення інтерпретації даних доплерехокардіографії за темою.</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
13.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №13 «Курація хворого з тромбоемболією легеневої артерії».</p> <p>- Удосконалення трактування даних Ехо-КГ і рентгенологічного дослідження органів грудної порожнини за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування даних лабораторних методів дослідження (коагулограми, газів артеріальної і венозної крові та показників кислотно-основного стану крові).</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
14.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №14 «Ведення хворого з кардіомегалією»</p> <p>- Удосконалення трактування даних Ехо-КГ і рентгенологічного дослідження органів</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація,	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;

	<p>грудної порожнини за темою.</p> <p>Удосконалення трактування результатів лабораторних методів дослідження (С-реактивний пептид, маркери ураження міокарду).</p> <p>- Удосконалення інтерпретації ЕКГ за темою.</p>		<p>відеофільми, дискусія</p>	
15.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №15 «Ведення хворого з шумом в серці».</p> <p>- Удосконалення інтерпретації даних доплерехокардіографії за темою.</p> <p>- Удосконалення інтерпретації рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою.</p>	3,5	<p>розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія</p>	<p>усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;</p>
16.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №16 «Ведення хворого з хронічною серцевою недостатністю».</p> <p>- Удосконалення інтерпретації даних доплерехокардіографії за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування результатів лабораторних методів дослідження (аналіз асцитичної рідини, креатинін крові, коагулограма, ШКФ, електроліти крові, концентрація натрійуретичного пептиду в крові).</p>	3,5	<p>розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія</p>	<p>усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;</p>
17.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №17 «Курація хворого з гострою серцевою недостатністю».</p> <p>- Удосконалення трактування даних Ехо-КГ за темою.</p>	3,5	<p>розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація,</p>	<p>усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;</p>

			відеофільми, дискусія	
18.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №18 «Ведення хворого з артеріальною гіпотензією та синкопом»</p> <ul style="list-style-type: none"> - Удосконалення методики вимірювання артеріального тиску та інтерпретації отриманих даних. - Удосконалення методики реєстрації та інтерпретації ЕКГ та інтерпретації отриманих даних за темою. 	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
19.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №19 «Курація хворого з шоком».</p> <ul style="list-style-type: none"> - Удосконалення методики реєстрації та інтерпретації ЕКГ та Ехо-КГ за темою. 	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
20	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №20 «Ведення хворого з болем у спині та кінцівках».</p> <ul style="list-style-type: none"> - Удосконалення трактування даних рентгенологічного дослідження хребта, органів грудної клітки та сакроілеальних з'єднань за темою. - Удосконалення трактування результатів лабораторних методів дослідження (показники імунного статусу, HLA-B27, КФК). 	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;

21.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №21 «Ведення хворого з суглобовим синдромом».</p> <p>- Удосконалення трактування даних променевого дослідження суглобів за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування результатів лабораторних методів дослідження (аналіз синовіальної рідини, загальний аналіз крові, гострофазові показники крові, сечова кислота, РФ, анти-ЦЦП, ANA, ds-DNA).</p>	3,5	<p>розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія</p>	<p>усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;</p>
22.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №22 «Ведення хворого з лихоманкою».</p> <p>- Удосконалення трактування рентгенологічного дослідження органів грудної клітки, ультразвукового дослідження органів черевної порожнини за темою.</p> <p>(загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, бактеріологічний посів крові, ANA, ds-DNA,).</p>	3,5	<p>розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія</p>	<p>усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;</p>

23.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №23 «Ведення хворого зі схудненням».</p> <p>- Удосконалення трактування даних антропометричних методів обстеження (вимірювання маси тіла, індексу маси тіла, оцінка втрати маси тіла, оцінка компонент-ного складу тіла).</p> <p>- Удосконалення трактування даних лабораторних методів дослідження (визначення білкових пулів: альбуміну, трансферину, транстірретіна, ретінолзв'язуючого білка; імунологічні дослідження: абсолютна кількість лімфоцитів, шкірна реакція на введення антигену).</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
24.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №24 «Ведення хворого з дисфагією, печією та диспепсією»</p> <p>- Удосконалення трактування даних ендоскопічного дослідження травного тракту (ЕФГДС) за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування даних дослідження секреторної функції шлунку (добовий рН-моніторинг).</p>	3,5		

25.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №25 «Ведення хворого з болем в животі».</p> <p>- Удосконалення трактування даних ендоскопічного дослідження травного тракту (ЕФГДС, колоноскопія) за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування результатів біохімічного дослідження крові (загальний білок крові та його фракції, трансамінази сироватки крові, загальний білірубін та його фракції, лужна фосфатаза, альфа-амілаза, ГГТП).</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
26.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №26 «Ведення хворого з діареєю».</p> <p>- Удосконалення трактування даних ендоскопічного дослідження травного тракту (колоноскопія) за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування результатів дихальних тестів (з 13С-сечовиною, 13С-тригліцидами, 13С-крохмалем, 13С-лактозою та водневого тесту з глюкозою і лактулозою).</p> <p>- Удосконалення трактування даних фекальної еластази-1.</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
27.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №27 «Ведення хворого з закрепамми».</p> <p>- Удосконалення трактування даних копроцитограми.</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;

28.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №28 «Курація хворого з меленою та гематемезисом».</p> <ul style="list-style-type: none"> - Удосконалення трактування даних ФГДС, колоноскопії за темою. - Удосконалення методики визначення групи крові та проведення переливання компонентів крові та кровозамінників. 	3,5	<p>розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія</p>	<p>усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;</p>
29.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №29 «Ведення хворого з жовтяницею».</p> <ul style="list-style-type: none"> - Удосконалення трактування даних багатомоментного дуоденального зондування та мікроскопічного і біохімічного дослідження жовчі. - Удосконалення трактування даних ультразвукового дослідження печінки, жовчного міхура і жовчовивідних шляхів за темою. 	3,5	<p>розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія</p>	<p>усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;</p>
30.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №30. «Ведення хворого з гепатомегалією та гепатолієнальним синдромом».</p> <ul style="list-style-type: none"> - Удосконалення трактування результатів біохімічного дослідження крові (загальний білірубін та його фракції, альбумін, трансамінази сироватки крові, загальний білок крові та його фракції, лужна фосфатаза, альфа-амілаза, ГГТП). - Удосконалення трактування даних ультразвукового дослідження органів черевної порожнини за темою. 	3,5	<p>розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія</p>	<p>усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;</p>

31.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №31 «Ведення хворого з портальною гіпертензією і асцитом».</p> <p>- Удосконалення трактування даних ендоскопічного дослідження травного тракту (ЕФГДС) за темою.</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
32.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №32 «Курація хворого з гострою печінковою енцефалопатією».</p> <p>- Удосконалення трактування даних лабораторних методів дослідження (АЛТ, АСТ, креатиніну, загального білірубіну з фракціями, коагулограми).</p> <p>- Удосконалення трактування даних УЗД</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
33.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №33 «Курація хворого з комою».</p> <p>- Удосконалення трактування даних лабораторних методів дослідження (загального аналізу крові, глюкози крові, АЛТ, АСТ, креатиніну, ШКФ, загального білірубіну з фракціями, електролітів, коагулограми, газів артеріальної і венозної крові та показників кислотно-основного стану крові).</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
34.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №34 «Ведення хворого з легенеvim інфільтратом».</p> <p>- Удосконалення трактування даних рентгенологічного дослідження органів грудної порожнини в двох прекціях за темою.</p> <p>-Удосконалення</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;

	трактування даних лабораторних методів дослідження (загального та мікробіологічного дослідження харкотиння).			
35.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №35. «Ведення хворого з хронічним кашлем та з бронхообструктивним синдромом».</p> <p>- Удосконалення трактування даних рентгенологічного дослідження органів грудної порожнини за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування даних спірографії, даних провокаційних проб з бронхолітиком за темою.</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
36.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №36 «Ведення хворого з ціанозом».</p> <p>- Удосконалення трактування даних рентгенологічного дослідження органів грудної порожнини за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування даних ЕхоКГ за темою.</p> <p>- Удосконалення трактування даних лабораторних методів дослідження (газів артеріальної і венозної крові).</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
37.	<p>Підготовка до практичного заняття за темою №37 «Ведення хворого з кровохарканням».</p> <p>- Удосконалення трактування даних рентгенологічного дослідження органів грудної порожнини за темою.</p>	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;

	-Удосконалення трактування даних лабораторних методів дослідження (коагулограма та Д-димер).			
38.	Підготовка до практичного заняття за темою №38 «Ведення хворого з плевральним випотом». - Удосконалення трактування даних рентгенологічного дослідження органів грудної порожнини за темою. - Удосконалення трактування даних лабораторних методів дослідження (біохімічного, цитологічного, мікробіологічного аналізу плевральної рідини).	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
39.	Підготовка до практичного заняття за темою №39 «Курація з гострою дихальною недостатністю». - Удосконалення трактування даних ФЗД. - Удосконалення трактування даних рентгенологічного дослідження органів грудної порожнини за темою. - Удосконалення трактування даних лабораторних методів дослідження (газів артеріальної і венозної крові та показників кислотно-основного стану крові).	3,5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеофільми, дискусія	усне опитування письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;
40.	Підготовка і написання історії хвороби	5,0	розповідь-пояснення, бесіда,	диф. залік
	Підготовка до дифереційованого заліку	5,0		
Разом	135			

Методи навчання

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття, б) самостійна робота студентів (СРС).

Тематичні плани практичних занять та СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до дисципліни.

Методика організації клінічних практичних занять з внутрішньої медицини передбачає необхідність:

- зробити студента учасником процесу надання медичної допомоги пацієнтам від моменту їх госпіталізації, обстеження, постановки діагнозу, лікування до виписки зі стаціонару;

- оволодіти професійними практичними навичками; навиками роботи в команді студентів, лікарів, інших учасників надання медичної допомоги;

- сформувати відповідальність студента як майбутнього фахівця за рівень своєї підготовки, її удосконалення протягом навчання і професійної діяльності. Для реалізації зазначеного на першому занятті кожному студенту надається докладний план його роботи в клініці та забезпечується організація його реалізації.

Цей план включає:

- методи дослідження, які має засвоїти студент (або ознайомитись);
- алгоритми (протоколи) обстежень, постановки діагнозу, лікування, профілактики відповідно до стандартів доказової медицини;
- кількість пацієнтів для курації, яку має здійснювати студент протягом циклу;
- доповіді історії хвороби пацієнта у навчальній групі, на клінічних обходах, практичних конференціях.

Курація пацієнта передбачає:

- 1) з'ясування скарг хворого, анамнезу захворювання та життя, проведення опитування за органами та системами;
- 2) проведення фізикального обстеження хворого та визначення основних симптомів захворювання;
- 3) аналіз даних лабораторного та інструментального обстеження хворого;
- 4) формулювання діагнозу хворого;
- 5) призначення лікування;
- 6) визначення заходів первинної та вторинної профілактики;
- 7) доповідь результатів обстеження хворого командою студентів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності;

СРС та індивідуальна робота студентів містить:

- підготовку до практичних занять за запланованими темами;
- роботу студентів у відділеннях клінічної бази кафедри, у тому числі у лабораторіях та кабінетах функціональної діагностики; інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних методів дослідження при внутрішній патології;
- засвоєння практичних навичок за допомогою фантомів та роботи з хворими (згідно переліку)
- індивідуальну СРС (виступ на науково-практичній конференції клініки, написання статей, доповідь реферату на практичному занятті, тощо);
- роботу в симуляційному класі III якості освіти ХНМУ.

Викладачі, працівники клініки та допоміжний персонал кафедри забезпечують можливість здійснювати СРС, під час практичних занять проводять контроль та оцінку її виконання.

Організація навчального процесу забезпечує участь студентів у веденні стаціонарних пацієнтів. Якщо немає можливості забезпечити курацію пацієнтів з діагнозами за темою

заняття, студенти заповнюють учбову історію хвороби із захворюваннями відповідної теми. Необхідність написання такої історії визначається викладачем групи на основі перегляду даних щодо наявності відповідних хворих у відділеннях.

Щоденні протоколи огляду пацієнтів студентами надаються викладачу для контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен студент отримав необхідну компетенцію в наступних областях: розпитування хворого, фізикальне обстеження, усна доповідь, прийняття діагностичних рішень та визначення лікувальної тактики (критичне мислення), заповнення документації.

Політика та цінності дисципліни

Щоб досягти мети навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати практичні заняття, читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студентам необхідно не спізнюватися і не пропускати заняття; приходити на кафедру одягненими в медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі фонендоскоп, маску, рукавички, зошит, ручку. До початку занять на клінічній базі кафедри студенти повинні пройти медогляд і мати санітарну книжку з допуском для роботи в лікувальному закладі.

Використання електронних гаджетів (мобільний телефон, планшет) допускається в ході практичних занять та не допускається при проведенні всіх видів контролю.

Списування та плагіат при підготовці студентських наукових робіт не допускаються. Кафедра вважає недопустимим порушення академічної доброчесності (академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання), за що передбачена відповідальність відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. На першому занятті викладачі інформують студентів щодо того, що саме вважається плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Студенти з особливими освітніми потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, зв'яжіться з викладачем.

Для успішного складання дисципліни студент повинен проявляти активність під час практичних занять та виконати необхідний мінімуму навчальної роботи.

Студенти можуть отримати додаткові бали за індивідуальні завдання, а саме доповідь на клінічних конференціях бази кафедри, доповідь реферату на практичному занятті, доповідь історії хвороби хворого на практичному занятті, написання тез, статей, участь у республіканських олімпіадах, доповідь наукових конференціях університету, України та за кордоном.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значущості, але не більше 10 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. У будь-якому випадку загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.

Всі студенти повинні обов'язково пройти інструктаж з техніки безпеки, який проводиться на початку першого заняття. Інструктаж проводить викладач академічної групи або відповідальна особа, згідно з інструкцією затвердженій наказом ХНМУ із записом у відповідному журналі.

Необхідні зміни у силабусі затверджуються на методичній комісії ХНМУ з професійної підготовки дисциплін терапевтичного профілю та оприлюднюються на сайті ХНМУ, сайті кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології імені академіка Л.Т. Малої ХНМУ.

Критерії оцінювання

Поточна навчальна діяльність здійснюється та контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми дисципліни, за неї виставляються оцінки з

використанням 4-бальної (традиційної) системи: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Підсумкове заняття проводиться після логічно завершеної частини дисципліни, що складається з сукупності навчальних елементів навчальної програми, яка поєднує усі види підготовки (теоретичної, практичної і та ін.) елементи освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, усіх видів практик, атестації), що реалізується відповідними формами навчального процесу.

Підсумкове заняття проводиться згідно з навчальною програмою протягом семестру за розкладом, під час занять. Прийом підсумкового заняття здійснюється викладачем академічної групи або проводиться обмін суміжних груп між викладачами. Форми проведення підсумкового заняття стандартизовані і включають контроль усіх видів підготовки (теоретичної, практичної, самостійної тощо), передбачених навчальною програмою дисципліни:

Оцінювання містить:

1. Вирішення пакету тестових завдань за змістом навчального матеріалу у кількості 30 тестів (відкрита база тестових завдань ЛПІ «Крок-2». Критерій оцінювання – 90,5% вірно вирішених завдань);
2. Оцінювання освоєння практичних навичок (критерії оцінювання – «виконав» або «не виконав»);
3. Під час оцінювання знань студента з теоретичних питань, що входять до даного підсумкового заняття студенту виставляється традиційна оцінка, яка конвертується у багатобальну шкалу разом з оцінками за поточну навчальну діяльність.

Перерахунок середньої оцінки поточної навчальної діяльності у багатобальну шкалу ЕСТС проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів ХНМУ».

Мінімальна кількість балів, яку має набрати студент для допуску до іспиту – 70 балів, максимальна кількість балів, яку може набрати студент – 120 балів.

Підсумковий семестровий контроль проводиться після завершення вивчення дисципліни у формі **диференційованого заліку** викладачем групи на останньому занятті.

Диференційований залік включає:

1. Вирішення пакету тестових завдань, який включає базові (якірні) тестові завдання у кількості 30 тестів. Критерій оцінювання – 90% вірно вирішених завдань.
2. Оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за всіма темами дисципліни. Оцінювання практичних навичок проводиться за критеріями «виконав», «не виконав»; оцінювання теоретичних знань проводиться у відповідності до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів ХНМУ».

Мінімальна позитивна оцінка на іспиті – 50 балів. Максимальна кількість балів – 80 балів.

Якщо іспит не складено, встановлюються дати перескладання під час канікул, до початку наступного семестру.

Відпрацювання проводяться згідно з розкладом (щоденно та по суботнім дням) в очній або дистанційній формі, протягом 30 днів з дати пропуску безкоштовно; після 30 днів - платно або безкоштовно за дозволом декана.

Перелік теоретичних питань для підготовки до диференційованого заліку

- Ведення пацієнта з артеріальною гіпертензією: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з гіпертензивним кризом на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Ведення пацієнта з болем в грудній клітці: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з гострим коронарним синдромом на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Тактика при зупинці кровообігу та дихання

- Ведення пацієнта з порушеннями серцевого ритму: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з порушенням провідності серця: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з пароксизмальними порушеннями серцевого ритму на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Ведення пацієнта з задишкою: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з набряковим синдромом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з легеневою гіпертензією: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з тромбоемболією легеневої артерії на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Ведення пацієнта з кардіомегалією: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з шумом в серці: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з хронічною серцевою недостатністю: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з гострою серцевою недостатністю на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Ведення пацієнта з артеріальною гіпотензією: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з короткочасною втратою свідомості (синкопе) на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з шоком на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Ведення пацієнта з болем у спині та кінцівках: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з суглобовим синдромом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з пурпурою: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з лихоманкою: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта зі схудненням: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з дисфагією, печією та диспепсією: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з болем у животі: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з діареєю: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з закрепамми: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з меленою та гематемезисом на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Ведення пацієнта з жовтяницею: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з гепатомегалією та гепатолієнальним синдромом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з портальною гіпертензією та асцитом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з гострою печінковою енцефалопатією на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з комою на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Ведення пацієнта з легневим інфільтратом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.

- Ведення пацієнта з хронічним кашлем: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з бронхообструктивним синдромом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з кровохарканням: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Ведення пацієнта з плевральним випотом: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих з гострою дихальною недостатністю на догоспітальному та госпітальному етапах.

Перелік практичних робіт та завдань для диференційованого заліку

- Робота з хворим
  - Збір скарг, анамнезу хвороби, анамнезу життя;
  - Збір інформації про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція, вгодованість) та оцінка зовнішнього вигляду (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитоподібної та молочної залоз), обстеження стану кістково-м'язової системи, суглобів;
  - Обстеження органів дихання (огляд грудної клітки, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легень);
  - Обстеження системи органів кровообігу (огляд і пальпація ділянки серця та судин, перкусія меж серця і аускультация серця та судин);
  - Обстеження органів травлення (огляд, перкусія, поверхнева і глибока пальпація);
  - Обстеження кістково-м'язової системи (огляд, пальпація, визначення об'єму рухів);
  - Обстеження сечовидільної системи (огляд поперекової ділянки, пальпація нирок).
- Виділити провідний клінічний симптом або синдром (Список 1)
  - Поставити вірогідний (попередній) або синдромальний діагноз захворювання (Список 2).
  - Призначити та обґрунтувати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого з основними захворюваннями в клініці внутрішньої медицини (Список 2).
  - Скласти план обстеження і обґрунтувати застосування кожного неінвазивного та інвазивного методу діагностики, що застосовують у клініці внутрішньої медицини.
- Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень (Список 4)
- Здійснювати диференціальну діагностику при основних симптомах і синдромах (Список 1).
- Поставити клінічний діагноз (Список 2).
- Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (Список 2).
- Визначити необхідний режим та дієту хворого з основними захворюваннями в клініці внутрішньої медицини (Список 2).
- Діагностувати невідкладні стани (Список 3)
- Визначити тактику надання екстреної медичної допомоги (Список 3)
- Надавати екстрену медичну допомогу (Список 3)
- Виконувати медичні маніпуляції (Список 5)
- Визначити тактику вторинної профілактики хворих, які підлягають диспансерному нагляду.
- Вести медичну документацію.

Список 1 (синдроми та симптоми)

1. Артеріальна гіпертензія
2. Артеріальна гіпотензія і непритомність
3. Асцит
4. Біль в грудній клітці
5. Біль в животі
6. Біль в кінцівках та спині бронхообструктивний синдром

7. випіт у плевральну порожнину
8. Гепатомегалія та гепатолієнальний синдром
9. Диспепсія
10. Дисфагії
11. Жовтяниця
12. Задишка
13. Закреп
14. Кашель
15. Кровохаркання
16. Легеневий інфільтрат
17. Лихоманка
18. набряковий синдром.
19. Непритомність.
20. Печія
21. Портальна гіпертензія
22. порушення серцевого ритму
23. Суглобовий синдром.
24. Схуднення
25. Тривалий діарейний синдром
26. Ціаноз дифузний та локальний.
27. Шлунково-кишкова кровотеча
28. Шум у серці

Список 2 (захворювання)

Захворювання серцево-судинної системи

1. Есенціальна артеріальна гіпертензія (гіпертонічна хвороба).
2. Вторинні (симптоматичні) артеріальні гіпертензії:
3. Ниркові (реноваскулярні, ренопаренхіматозні);
4. Ендокринні (синдром і хвороба іценко-кушинга, феохромоцитома, первинний гіперальдостеронізм, тиреотоксикоз);
5. Коарктація аорти;
6. Ізольована систолічна артеріальна гіпертензія;
7. Артеріальна гіпертензія при вагітності;
8. Нейроциркуляторна дистонія.
9. Атеросклероз.
10. Хронічні форми ішемічної хвороби серця.
11. Гострий коронарний синдром (нестабільна стенокардія, гострий інфаркт міокарда).
12. Перикардити.
13. Легеневе серце.
14. Набуті вади серця: мітрального, аортального та трикуспідального клапанів, комбіновані мітральні та аортальні вади.
15. Вроджені вади серця: дефект міжпередсердної, міжшлуночкової перегородки, відкрита артеріальна протока, коарктація аорти.
16. Інфекційний ендокардит.
17. Міокардити та кардіоміопатії.
18. Тромбоемболія легеневої артерії.
19. порушення серцевого ритму.
20. порушення провідності серця.
21. Серцева недостатність.

Хвороби органів дихання

1. Хронічне обструктивне захворювання легень.
2. Бронхіальна астма.

3. Пневмонії.
4. Плеврити.
5. Інфекційно-деструктивні захворювання легень.
6. Дихальна недостатність.

Хвороби органів травлення

1. Хронічні езофагіти та гастроєзофагеальна рефлюксна хвороба.
2. Функціональні порушення шлунку, жовчного міхура, жовчовивідних шляхів і кишковика.
3. Хронічні гастрити та дуоденіти.
4. Пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки.
5. Целиакія та інші ентеропатії.
6. Неспецифічний виразковий коліт, хвороба Крона.
2. Жовчнокам'яна хвороба; хронічний холецистит.
3. Хронічні гепатити.
4. Цирози печінки.
5. Хронічні панкреатити.

Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини

1. Остеоартроз.
2. Системний червоний вовчак.
3. Системна склеродермія.
4. Подагра.
5. Реактивні артрити.
6. Гостра ревматична лихоманка.
7. Ревматоїдний артрит.
8. Дерматоміозит/поліоміозит.
9. Анкілозивний спондилоартрит.
10. Системні васкуліти (гіперсенситивний та геморагічний васкуліти, вузликовий поліартеріїт).
11. Метаболічний синдром.

Список 3 (невідкладні стани)

1. Гіпертензивний криз
2. Гострий коронарний синдром
3. Гостра серцева недостатність
4. Гостра дихальна недостатність
5. Зупинка кровообігу і дихання
6. Кровотечі (стравохідна і шлунково-кишкова)
7. набряк Квінке/набряк гортані
8. Пароксизмальні порушення серцевого ритму і порушення провідності серця (пароксизмальна тахікардія та фібриляція/тріпотіння передсердь, високостепеневі атріовентрикулярні блокади, синдром Морганьї-Едемса-Стокса)
9. Спонтанний пневмоторакс
10. Тампонада серця
11. Тромбоемболія легеневої артерії
12. Синкопе
13. Шоки

Список 4 (лабораторні та інструментальні методи дослідження)

1. Адренкортикотропний гормон, кортизол, альдостерон та ренін крові
2. Аналіз плевральної рідини
3. Аналіз асцитичної рідини
4. Аналіз синовіальної рідини
5. Аналіз сечі на діастазу
6. Аналіз сечі за Нечипоренком
7. Аналіз сечі за Зимницьким
8. Біохімічні маркери некрозу міокарда, Д-димер

9. Гострофазові показники крові, загальний білок крові та його фракції.
10. Загальний аналіз крові.
11. Загальний аналіз сечі, тест на мікроальбумінурію.
12. Загальний аналіз мокротиння
13. Електроліти крові
14. Імуноферментне, імунохімічне, молекулярно-біологічне дослідження крові
15. Коагулограма
16. Копроцитограма
17. Креатинін і сечовина крові, швидкість клубочкової фільтрації
18. Ліпідний спектр крові
19. Лужна фосфатаза, альфа-амілаза крові
20. Маркери вірусних гепатитів
21. Метанефрини у сечі
22. Мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень
23. Показники кислотно-основного стану крові
24. Серологічні реакції при автоімунних захворюваннях
25. Сечова кислота крові
26. Тест толерантності до глюкози, глікемічний профіль, С-пептид, глікований гемоглобін
27. Трансамінази крові, загальний білірубін та його фракції
28. Фекальна еластаза-1
29. Дослідження функції зовнішнього дихання
30. Дослідження жовчі
31. Електрокардіографічне дослідження
32. Ехокардіографія
33. Ендоскопічне дослідження бронхів
34. Ендоскопічне дослідження травного тракту
35. Проби з дозованим фізичним навантаженням
36. Променеве дослідження органів черевної порожнини
37. Променеве дослідження органів грудної порожнини
38. Променеве дослідження черепа, кісток та суглобів
39. Рентгенконтрастна ангіографія
40. рН-метрія шлунку, стравоходу

Список 5 (медичні маніпуляції)

1. Вимірювати артеріальний тиск
2. Реєструвати ЕКГ у 12 відведеннях
3. Виконувати штучну вентиляцію легень та проводити непрямий масаж серця
4. Проводити ін'єкції лікарських речовин
5. Визначати групу крові

Знати клінічну фармакологію основних груп медикаментозних препаратів

1. α і β - адреностимуляторів
2. Антиангінальних
3. Антиаритмічних
4. Антибактеріальних
5. Антигіпертензивних
6. Антикоагулянтів
7. Відхаркувальних
8. Гемостатиків
9. Глюкокортикоїдів і цитостатичних імуносупресантів
10. Діуретиків
11. Інгібіторів протонної помпи

12. Н₂-гістаміноблокаторів
13. Нестероїдних протизапальних засобів
14. Холінолітиків

Політика дисципліни

Вимоги дисципліни – дотримання вимог, встановлених чинним законодавством України, правил ХНМУ, загальних норм етики.

Відвідування занять та поведінка - неприпустимість пропусків, запізнь, дотримання норм деонтології.

Політика щодо академічної доброчесності – суворе дотримання академічної доброчесності.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами – індивідуальний підхід до студентів у межах вимог навчальної програми.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни – виконання вимог навчальної програми, отримання достатньої кількості балів.

Заохочення та стягнення – при отримання додаткових знань з сімейної медицини студенти можуть приймати участь у роботі СНТ кафедри.

Техніка безпеки – необхідність дотримання правил безпеки.

Порядок інформування про зміни у силабусі - інформування про зміни у силабусі здійснюється через офіційний сайт ХНМУ.

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx

Рекомендована література Базова

1. Наказ від 09.2014р. N 613 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при пептичній виразці шлунка та дванадцятипалої кишки».
2. Наказ від 10.09.2014 N 638 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при хронічному панкреатиті».
3. Наказ від 08.10.2013 N 868 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при бронхіальній астмі».
4. Наказ МОЗ України від 02.07.2014 р. № 455 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при гострому коронарному синдромі з елевацією сегмента ST».
5. Наказ МОЗ України від 29.10.2013 р. № 931 «Про удосконалення організації лікувального харчування та роботи дієтологічної системи в Україні»;
6. Наказ від 24.05.2012р. № 384 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при артеріальній гіпертензії».
7. Наказ МОЗ України від 15.01.2014 р. № 34 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги»
8. Наказ N 635 від 09.09.2014 «Про затвердження Методичних рекомендацій ведення обліку лікарських засобів та медичних виробів у закладах охорони здоров'я».

9. Міністерство охорони здоров'я України, Наказ N 233 від 02.04.2014 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при вірусному гепатиті С»
10. Міністерство охорони здоров'я України, Наказ N275 від 17.04.2014 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при геморагічному інсульті»
11. Міністерство охорони здоров'я України, Наказ N826 від 06.11.2014 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при хронічних неінфекційних гепатитах»
12. Міністерство охорони здоров'я України, Наказ N 499 від 16.07.2014 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при грипі та гострих респіраторних інфекціях»
13. Міністерство охорони здоров'я України, Наказ N 555 від 27.06.2013 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при хронічному обструктивному захворюванні легень»
14. Міністерство охорони здоров'я України, Наказ N 943 від 31.10.2013 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при гастроєзофагеальній рефлюксній хворобі»
15. Міністерство охорони здоров'я України, Наказ N 280 / 44 від 11.05.2011 «Про затвердження стандарту та уніфікованих клінічних протоколів надання медичної допомоги зі спеціальності "нефрологія"»
16. Наказ МОЗ України від 23.05.2011 р. №816 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги на засадах доказової медицини. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги «Ішемічна хвороба серця: стабільна стенокардія напруги. Первинна медична допомога».
17. Наказ МОЗ України від 24.05.2012 р. №384 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при артеріальній гіпертензії». Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Артеріальна гіпертензія».
18. Наказ МОЗ України від 03.08.2012 р. № 600 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при диспепсії». Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги «Диспепсія».
19. Наказ МОЗ України від 27 червня 2013 р. № 555 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при хронічному обструктивному захворюванні легень». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації «Хронічне обструктивне захворювання легень».
20. Наказ МОЗ України від 08 жовтня 2013 р. № 868 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при бронхіальній астмі». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Бронхіальна астма».
21. Наказ МОЗ України від 31.10.2013 р. № 943 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при гастроєзофагеальній рефлюксній хворобі». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Гастроєзофагеальна рефлюксна хвороба».
22. Наказ МОЗ України від 15 січня 2014 р. № 34 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги «Гіпертонічний криз», ««Раптова серцева смерть», «Гостра дихальна недостатність», «Гіповолемічний шок», «Гострі отруєння», «Тромбоемболія легеневої артерії».
23. Наказ МОЗ України від 11.04.2014 р. № 263 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при

- ревматоїдному артриті». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації «Ревматоїдний артрит».
24. Наказ МОЗ України від 02.07.2014 р. № 455. Уніфікований клінічний протокол естреної, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації «Гострий коронарний синдром з елевацією сегмента ST».
  25. Наказ МОЗ України від 03.09.2014 р. № 613 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при пептичній виразці шлунка та дванадцятипалої кишки». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки у дорослих».
  26. Наказ МОЗ України від 10.09.2014 р. № 638 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при хронічному панкреатиті». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації «Хронічний панкреатит».
  27. Наказ МОЗ України від 06.11.2014 р. №826 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при хронічних неінфекційних гепатитах». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Алкогольний гепатит». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Аутоімунний гепатит». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Неалкогольний стеатогепатит».
  28. Наказ МОЗ України від 8 червня 2015 р. № 327 Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги «Кашель у дорослих».
  29. Внутрішня медицина: Порадник лікарю загальної практики: навчальний посібник. / А.С. Свінцицький, О.О. Абрагамович, П.М. Боднар та ін.; За ред. проф. А.С. Свінцицького. – ВСВ «Медицина», 2014. – 1272 с. 16с. кольоров. вкл.
  30. Діагностика, лікування та профілактика основних кардіологічних захворювань: навчальний посібник для студентів V курсу медичних ВНЗ IV рівня акредитації / За ред. О.М.Біловола, П.Г.Кравчуна, у 2 частинах. - Харків, ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. – ч.1.- 264 с. - ч.2.- 200 с.
  31. Діагностика, лікування та профілактика основних хвороб кістково-м'язової системи та сполучної тканини : навчальний посібник для студентів V курсу медичних ВНЗ IV рівня акредитації / За ред. О.М.Біловола, П.Г.Кравчуна. - Харків, ХНУ ім.В.Н. Каразіна, 2010. - 256 с.
  32. Клінічно-рентгенологічний атлас з діагностики захворювань легень / [Л.Д. Тодоріко, І.О. Сем'янів, В.П. Шаповалов, А.В. Бойко]; за ред. проф. Л.Д. Тодоріко. – Чернівці: Медуніверситет, 2013. – 342 с.
  33. Практикум з внутрішньої медицини: навч. пос. / К.М. Амосова, Л.Ф. Конопльова, Л.Л. Сидорова, Г.В. Мостбауер та ін. – К.: Український медичний вісник, 2012 р. – 416 с.
  34. Сучасна практика внутрішньої медицини: навчальний посібник для студентів VI курсу медичних ВНЗ IV рівня акредитації. / За ред. О.М. Біловола, П.Г. Кравчуна, Л.А. Лапшиної. - Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2012 – 644 с.
  35. Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник / Ф.С. Глумчер, Л.П. Чепкий, Л.В. Усенко та ін.; за ред. Ф.С. Глумчера. – К.: ВСВ «Медицина», 2010. – 336 с.
  36. Серцево-судинні захворювання. Рекомендації з діагностики, профілактики та лікування / За ред. В.М.Коваленка, М.І.Лутая. – К.: Моріон, 2011. – 408 с.
  37. Практикум з внутрішньої медицини : навчальний посібник / К.М. Амосова, Л.Ф. Конопльова, Л.Л. Сидорова, Г.В.Мостбауер та ін. – К.: Український медичний вісник, 2010. – 416 с.
  38. Практикум з внутрішньої медицини. Нефрологія.–Вінниця.: ПП Балюк І.Б.,2010–88 с.

39. Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів / За ред. Д-ра мед. наук, проф. Ю.М. Мостового. – 13-те вид., доп. І перероб. – Вінниця : ДП «Державна картографічна фабрика», 2011. 576 с.
40. Кривенко В.І., Пахомова С.П., Єремєєв В.Г. та ін. Алгоритми діагностично-лікувальних навичок та вмій з внутрішніх хвороб для лікаря загальної (сімейної) практики. Посібник. Запоріжжя, 2011. – 360 с.
41. Передерій В.Г., Ткач С.М. Основи внутрішньої медицини. Підручник /т.3.-К.:«Нова книга», 2010. – 1006 с.
42. Щоденник клінічного спостереження за хворими – Вінниця: ПП Балюк І.Б., 2010..– 68 с.
43. Передерій В.Г., Ткач С.М. Основи внутрішньої медицини. Підручник /т.3.-К.:«Нова книга», 2010. – 1006 с.
44. Клінічна фармакологія: підручник/ Кол. авторів за ред.. О.Я. Бабака, О.М. Біловола, І.С. Чекмана. – 2-е вид., перероб. та доп. – К.: Медицина , 2010. – 776 с.
45. Рациональная диагностика и фармакотерапия заболеваний внутренних органов / Под ред. О.Я. Бабака // Справочник врача «Семейный врач, терапевт». – К.: ТОВ «Доктор-Медиа», 2011. 586 с. – (Серия «Бібліотека «Здоров`я України»)
46. Рациональная диагностика и фармакотерапия заболеваний органов пищеварения/ Подред. проф. О.Я. Бабака, Н.В. Харченко // Справочник врача «Гастроэнтеролог». – 3-е изд. перераб. и дополн. - К.: ООО «Доктор-Медиа», 2010. - 354 с. – (Серия «Бібліотека «Здоров`я України»)
47. Рациональная диагностика и фармакотерапия заболеваний внутренних органов. Учебное пособие в 2-х томах//под ред. О.Я.Бабака// Справочник врача «Семейный врач, терапевт» - Киев.: ОО «Доктор_Медиа»,2011-1073 с.
48. Воробьев А.С. Электрокардиография: пособие для самостоятельного изучения / А.С. Воробьев. – СПб.: СпецЛит. 2011 – 455с.
49. Гришкин Ю.Н. Дифференциальная диагностика аритмий. Атлас кардиограмм и внутрисердечных электрокардиограмм с подробными комментариями / Ю.Н. Гришкин. - СПб.: Фолиант, 2009. – 488с.
50. Жарінов О.Й., Куць В.О., Несукай В.А., Вершигора А.В. Основи електрокардіографії. – Львів: Видавництво МС. 2012. – 130с.
51. Зудбинов Ю.И. Азбука ЭКГ и боли в сердце / Ю.И. Зудбинов. – Ростов н/Д: Феникс. 2011. – 240 с.
52. Ламберг И.Г. ЭКГ при различных заболеваниях. Расшифровываем быстро и точно / И.Г. Ламберг. - Ростов н/Д: Феникс. 2012. – 288 с.
53. Мурашко В.В. Электрокардиография: учебное пособие / В.В. Мурашко, А.В. Струтынский. – М.: МЕДпресс-информ. 2011. – 320 с.
54. Чазов Е.И. Неотложная кардиология / Е.И. Чазов, С.Н. Терещенко, С.П.Голицын. – М.:Эксмо, 2011. – 224 с.
55. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування кардіологічних хворих / За редакцією проф. В.М. Коваленка, проф. М.І. Лутая, проф. Ю.М. Сіренка / Асоціація кардіологів України, 2011. – 96 с.
56. База даних тестового контролю МОЗ України – Київ, 2011
57. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, схеми діагностики і лікування/ Асоціація кардіологів України / За ред. В. М. Коваленко, М.І. Лутай, Ю.М. Сіренко. - Київ, 2011. - 96 с.
58. Сіренко Ю.Н. Гипертоническая болезнь и артериальные гипертензии. – Донецк: Издатель Заславский А.Ю., 2011. – 288 с.

59. Цирроз печени и его осложнения. Бабак О.Я., Колесникова Е.В.– Киев: ТОВ «Доктор–Медиа», 2011 - 576 с.
60. Основні гастроентерологічні симптоми та синдроми в практиці сімейного лікаря. Ткач С.М. – К. 2014. – 212 с.

Допоміжна

1. Алгоритми в практиці гастроентеролога / За редакцією О.Я. Бабака – Київ ТОВ«Бібліотека «Здоров`я України», 2015. - 162 с. – (Серія «Бібліотека «Здоров`я України»)
2. Кишечная микробиота в норме и при патологии С.М. Ткач, К.С. Пучков, А.К.Сизенко – Киев. ООО «Твиса ЛТД». 2014 – 149 с.
3. Current Medical Diagnosis and Treatment 2016 / Michael W. Rabow, Maxine Papadakis,
4. Stephen J. McPhee. – 2015. – 1920 p.
5. Harrisons Manual of Medicine, 18th Edition / Dan Longo, J.Jameson, AnthonyFauci, Stephen Hauser, Dennis Kasper, Joseph Loscalzo. - 2012 – 1568 p.
6. Harrisons Principles of Internal Medicine Self-Assessment and Board Review 19th Edition/
7. Dennis Kasper, Joseph Loscalzo, J. Jameson, Anthony Fauci, Stephen Hauser, Dan Longo. - 2015– 3000 p.
8. Mayo Clinic Internal Medicine Board Review.Tenth Edition. / Edited by Robert D. Ficalora. – 2013.– 824 p.
9. Oxford American Handbook of Clinical Medicine.Second Edition. /Edited by John A. Flynn,
10. Michael J. Choi, and L. Dwight Wooster. –2013.–856 p.

**В.о. завідувача кафедри
внутрішньої медицини №1
к.мед.н., доцент**

В.І. Молодан